

Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân

Jaartal + zaaknummer : 2025 / 2025-202488
Raadsvergadering d.d. : 2 oktober 2025
Portefeuillehouder : B. Koonstra
Programma : (5) Wenjen en Omjouwing
Programmaonderdeel : 503
Naam opsteller : B. de Boer (E-mail: b.deboer@noardeast-fryslan.nl)
Onderwerp : Aanpassing Programma Grondbeleid m.b.t. tot verpachting en biodiversiteit
Begrotingswijziging : Nee

Voorgesteld raadsbesluit

1. In te stemmen met bijgaande en als zodanig gewaarmerkte '*Toe te passen procedure en gunningscriteria bij verpachting van nieuwe gronden per 01-01-2026*' (bijlage 1).
2. Het aangepaste beleid in te laten gaan per 1-1-2026 voor nieuw uit te geven gronden in de pacht en hiermee de lopende pachtovereenkomsten in de huidige vorm te respecteren en niet te wijzigen.

Inleiding

De gemeente Noardeast-Fryslân heeft agrarische gronden in eigendom die voor de realisatie van verschillende ontwikkelingen zijn aangekocht. Bij verpachting van die gronden wordt geen rekening gehouden met biodiversiteit of duurzaamheid. Dit voorstel voorziet daar in. Daarmee wordt voldaan aan toezegging 229 d.d. 3 april 2025.

Beoogd effect

Door het aanpassen van het beleid bij verpachting van gronden rekening te houden met biodiversiteit en duurzaamheid en de pacht te gunnen aan degene die het meest voldoet aan die voorwaarden.

Argumenten

- 1.1 Er wordt binnen het huidige gunningsbeleid geen rekening gehouden met duurzaamheid en biodiversiteit.**
- 1.2 Door het toepassen van de in de bijlage vermelde criteria, wordt er zoveel mogelijk verpacht op basis van duurzaamheid en biodiversiteit.**
- Om biodiversiteit en duurzaamheid meer te waarborgen, wordt er bij voorkeur verpacht aan biologische boeren en Skal bedrijven. Niet alle biologische boeren zijn Skal-bedrijven (Stichting Keur Alternatief voortgebrachte Landbouwproducten), maar elk biologisch bedrijf in Nederland moet zich wel registreren bij Skal Biocontrole. Skal is de onafhankelijke organisatie die toezicht houdt op de biologische productie in Nederland en controleert of boeren, producenten, handelaren en verwerkers zich houden aan de biologische regelgeving.

Toetsing aan Omgevingsvisie

6.3 Duurzame toekomstig bestendige agrarische ontwikkeling.

De sector heeft te maken met tal van uitdagingen en ontwikkelingen op het gebied van verduurzaming. Met duurzame landbouw wordt gewerkt aan het oplossen van de problemen; het verminderen van milieubelasting en het vergroten van landschappelijke kwaliteit en biodiversiteit. Voor een duurzame toekomstig bestendige agrarische ontwikkeling faciliteert de gemeente alternatieven voor de akkerbouw en de veehouderij, zoals omschakeling naar biologische landbouw.

Kanttelingen en risico's

Door het loslaten van gunning aan de hoogste inschrijving als criterium door dit te vervangen voor een vaste pacht prijs, worden er lagere inkomsten gegenereerd uit de verpachting van gronden.

Deze vorm van gunning geldt alleen bij openbare aanbiedingen voor (tijdelijke) verpachtingen. Dit heeft geen invloed op bijvoorbeeld ruilen van gronden om te voldoen aan de doelstelling waarvoor de gemeente de gronden heeft gekocht.

Door het toepassen van deze procedure worden de kansen voor niet biologische boeren of Skal-bedrijven kleiner omdat biologische boeren/Skal-bedrijven voorrang krijgen.

Financiën

Door de gewijzigde werkwijze worden er naar verwachting in de toekomst lagere opbrengsten gegenereerd. Er zijn geen toekomstige mogelijke pachtinkomsten begroot omdat dat een onbekende factor is. In dat kader heeft het geen gevolgen voor de huidige begroting. De begrote huur- en pachtinkomsten zijn gebaseerd op de huidige, lopende overeenkomsten en die wijzigen niet.

Vervolg en planning

Uit de toekomstige jaarlijkse begroting zal blijken in hoeverre het doel is bereikt en wat de effecten van de gewijzigde gunningscriteria zijn.

Communicatie + Participatie

Bij het uitgeven van te verpachten gronden vanaf 2026 zal de uitgifte van gronden openbaar worden gepubliceerd zoals in dit advies beschreven.

Bijlage

1. *Toe te passen procedure en gunningscriteria bij verpachting van nieuwe gronden per 01-01-2026.*

Dokkum, 26 augustus 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast-Fryslân,

loco-secretaris B.T.T. Schat

de burgemeester, mr. J.G. Kramer

De raad van de gemeente Noardeast-Fryslân,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26 augustus 2025;

Besluit:

1. In te stemmen met bijgaande en als zodanig gewaarmerkte '*Toe te passen procedure en gunningscriteria bij verpachting van nieuwe gronden per 01-01-2026*' (bijlage 1), waarbij aan punt 6 wordt toegevoegd:
 - (iii) Sierteelt wordt niet toegestaan, tenzij teelt op biologische basis.
 - (iv) Tot 15 juni mag tot 3 meter uit insteek sloot niet gemaaid worden.
2. Het aangepaste beleid in te laten gaan per 1-1-2026 voor nieuw uit te geven gronden in de pacht en hiermee de lopende pachtovereenkomsten in de huidige vorm te respecteren en niet te wijzigen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân in zijn openbare vergadering d.d. 2 oktober 2025.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

mr. S.K. Dijkstra

mr. J.G. Kramer